FMI, Info, Anul I

Logică matematică și computațională

Seminar 6

(S6.1) (Metoda reducerii la absurd)

Să se arate că pentru orice mulțime de formule Γ și orice formule φ , ψ ,

$$\Gamma \cup \{\neg \psi\} \vdash \neg(\varphi \to \varphi) \Rightarrow \Gamma \vdash \psi.$$

Demonstrație: Avem

(1)	$\Gamma + \int -\frac{1}{2} \sqrt{1}$	$\vdash \neg(\varphi \to \varphi)$	Ipoteză
(I)	1 () () () ()	$\vdash \neg (\omega \rightarrow \omega)$	IDOLEZA

(2)
$$\Gamma \vdash \neg \psi \rightarrow \neg (\varphi \rightarrow \varphi)$$
 Teorema deducției

(1)
$$\Gamma \cup \{\neg \psi\} \vdash \neg(\varphi \rightarrow \varphi)$$
 Ipoteză
(2) $\Gamma \vdash \neg \psi \rightarrow \neg(\varphi \rightarrow \varphi)$ Teorema deducţiei
(3) $\Gamma \vdash (\neg \psi \rightarrow \neg(\varphi \rightarrow \varphi)) \rightarrow ((\varphi \rightarrow \varphi) \rightarrow \psi)$ (A3) şi Propoziţia 2.37.(i)
(4) $\Gamma \vdash (\varphi \rightarrow \varphi) \rightarrow \psi$ (MP): (2), (3)
(5) $\Gamma \vdash \varphi \rightarrow \varphi$ Propoziţiile 2.44 și 2.38 (ii)

(4)
$$\Gamma \vdash (\varphi \rightarrow \varphi) \rightarrow \psi$$
 (MP): (2), (3)

(5)
$$\Gamma \vdash \varphi \rightarrow \varphi$$
 Propozițiile 2.44 și 2.38.(ii) (6) $\Gamma \vdash \psi$ (MP): (4), (5).

(6)
$$\Gamma \vdash \psi$$
 (MP): (4), (5).

(S6.2) Să se arate că pentru orice formule φ , ψ ,

(i)
$$\{\psi, \neg\psi\} \vdash \varphi$$
;

(ii)
$$\vdash \neg \psi \rightarrow (\psi \rightarrow \varphi);$$

(iii)
$$\vdash \neg \neg \varphi \rightarrow \varphi$$
;

(iv)
$$\vdash \varphi \rightarrow \neg \neg \varphi$$
.

Demonstrație: Demonstrăm (i):

$$(1) \qquad \qquad \vdash \neg \psi \to (\neg \varphi \to \neg \psi) \tag{A1}$$

(2)
$$\{\neg\psi\} \vdash \neg\varphi \rightarrow \neg\psi$$
 Teorema deducției

(3)
$$\{\neg\psi\} \vdash (\neg\varphi \to \neg\psi) \to (\psi \to \varphi)$$
 (A3) și Propoziția 2.37.(i)

$$(1) \qquad \vdash \neg \psi \to (\neg \varphi \to \neg \psi) \qquad \text{(A1)}$$

$$(2) \qquad \{\neg \psi\} \qquad \vdash \neg \varphi \to \neg \psi \qquad \text{Teorema deduc}$$

$$(3) \qquad \{\neg \psi\} \qquad \vdash (\neg \varphi \to \neg \psi) \to (\psi \to \varphi) \qquad \text{(A3) i Propoz}$$

$$(4) \qquad \{\neg \psi\} \qquad \vdash \psi \to \varphi \qquad \qquad \text{(MP): (2), (3)}$$

$$(5) \qquad \{\psi, \neg \psi\} \qquad \vdash \varphi \qquad \qquad \text{Teorema deduc}$$

(5)
$$\{\psi, \neg \psi\} \vdash \varphi$$
 Teorema deducției.

Punctul (ii) se obține din (i) aplicând de două ori Teorema deducției:

- $\{\psi, \neg\psi\} \vdash \varphi$ (1)se aplică (i)
- (2)Teorema deducției
- $\{\neg\psi\} \quad \vdash \psi \to \varphi$ $\vdash \neg\psi \to (\psi \to \varphi)$ (3)Teorema deducției.

Demonstrăm în continuare (iii).

- (3)

Demonstrăm (iv):

- (1) $\vdash \neg \neg \neg \varphi \rightarrow \neg \varphi$ se aplică (iii) cu $\varphi := \neg \varphi$
- $(2) \vdash (\neg \neg \neg \varphi \rightarrow \neg \varphi) \rightarrow (\varphi \rightarrow \neg \neg \varphi) \quad \text{(A3)}$
- (3) $\vdash \varphi \rightarrow \neg \neg \varphi$ (MP): (1), (2).

(S6.3) ("Reciproca" axiomei 3)

Să se arate că pentru orice formule φ , ψ ,

$$\vdash (\varphi \to \psi) \to (\neg \psi \to \neg \varphi).$$

Demonstrație:

- $\{\varphi \to \psi, \neg \psi, \neg \neg \varphi\} \vdash \varphi \to \psi$ Propoziția 2.37.(ii)
- $\{\varphi \to \psi, \neg \psi, \neg \neg \varphi\} \vdash \neg \psi$ (2)Propoziția 2.37.(ii)
- $\{\varphi \to \psi, \neg \psi, \neg \neg \varphi\} \vdash \neg \neg \varphi$ Propoziția 2.37.(ii)
- $(4) \quad \{\varphi \to \psi, \neg \psi, \neg \neg \varphi\} \quad \vdash \neg \neg \varphi \to \varphi$ (S6.2).(iii) și Propoziția 2.38.(ii)
- $\{\varphi \to \psi, \neg \psi, \neg \neg \varphi\} \vdash \varphi$ (MP): (3), (4)
- $(6) \quad \{\varphi \to \psi, \neg \psi, \neg \neg \varphi\} \quad \vdash \psi$ $(7) \quad \{\varphi \to \psi, \neg \psi, \neg \neg \varphi\} \quad \vdash \neg \psi \to (\psi \to \neg(\varphi \to \varphi))$ $(8) \quad \{\varphi \to \psi, \neg \psi, \neg \neg \varphi\} \quad \vdash \psi \to \neg(\varphi \to \varphi)$ $(9) \quad \{\varphi \to \psi, \neg \psi, \neg \neg \varphi\} \quad \vdash \neg(\varphi \to \varphi)$ (MP): (1), (5)
- (S6.2).(ii) și Propoziția 2.38.(ii)
- (MP): (2), (7)
- (MP): (6), (8)
- $\{\varphi \to \psi, \neg \psi\} \vdash \neg \varphi$ (10)(9) şi (S6.1)
- $\{\varphi \to \psi\} \vdash \neg \psi \to \neg \varphi$ (11)Teorema deducției $\vdash (\varphi \to \psi) \to (\neg \psi \to \neg \varphi)$

Teorema deducției. (12)

(S6.4) Să se arate că pentru orice formule φ , ψ ,

$$\{\psi, \neg \varphi\} \vdash \neg(\psi \to \varphi).$$

Demonstrație: Avem

```
\begin{array}{lllll} (1) & \{\psi, \neg\varphi, \neg\neg(\psi\to\varphi)\} & \vdash \psi & \operatorname{Propoziţia}\ 2.37.(ii) \\ (2) & \{\psi, \neg\varphi, \neg\neg(\psi\to\varphi)\} & \vdash \neg\varphi & \operatorname{Propoziţia}\ 2.37.(ii) \\ (3) & \{\psi, \neg\varphi, \neg\neg(\psi\to\varphi)\} & \vdash \neg\neg(\psi\to\varphi) & \operatorname{Propoziţia}\ 2.37.(ii) \\ (4) & \{\psi, \neg\varphi, \neg\neg(\psi\to\varphi)\} & \vdash \neg\neg(\psi\to\varphi) & (\operatorname{S6.2}).(iii)\ \operatorname{si}\ \operatorname{Prop.}\ 2.38.(ii) \\ (5) & \{\psi, \neg\varphi, \neg\neg(\psi\to\varphi)\} & \vdash \psi\to\varphi & (\operatorname{MP}):\ (3),\ (4) \\ (6) & \{\psi, \neg\varphi, \neg\neg(\psi\to\varphi)\} & \vdash \varphi & (\operatorname{MP}):\ (1),\ (5) \\ (7) & \{\psi, \neg\varphi, \neg\neg(\psi\to\varphi)\} & \vdash \neg\varphi\to(\varphi\to\neg(\varphi\to\varphi)) & (\operatorname{S6.2}).(ii)\ \operatorname{si}\ \operatorname{Prop.}\ 2.38.(ii) \\ (8) & \{\psi, \neg\varphi, \neg\neg(\psi\to\varphi)\} & \vdash \varphi\to\neg(\varphi\to\varphi) & (\operatorname{MP}):\ (2),\ (7) \\ (9) & \{\psi, \neg\varphi, \neg\neg(\psi\to\varphi)\} & \vdash \neg(\varphi\to\varphi) & (\operatorname{MP}):\ (6),\ (8) \\ (10) & \{\psi, \neg\varphi\} & \vdash \neg(\psi\to\varphi) & (9)\ \operatorname{si}\ (\operatorname{S6.1}). \end{array}
```

3